

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-1078 (mr. R.J. Paris, voorzitter en mr. S. Brugts, secretaris)

Klacht ontvangen op : 28 oktober 2019
Ingediend door : de heer [naam consument 1] en mevrouw [naam consument 2], beiden wonende te [plaatsnaam], beiden verder te noemen Consumenten
Tegen : ABN AMRO Hypotheken Groep B.V., h.o.d.n. Florius, gevestigd te Amersfoort, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak : 27 december 2019
Aard uitspraak : Bindend advies

Samenvatting

De Bank heeft Consumenten in 2008 een aflossingsvrije hypothecaire geldlening verstrekt. Daarbij zijn partijen een rentevastperiode van tien jaren en een rente van 5,15% per jaar overeengekomen. In 2016 zijn partijen - tussentijds - een nieuwe rentevastperiode van tien jaren en een rente van 3,04% per jaar op basis van rentemiddeling overeengekomen. In 2019 vragen Consumenten bij de Bank opnieuw een - tussentijdse - rentewijziging op basis van rentemiddeling aan. De Bank wijst de aanvraag af met het argument dat een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling tijdens een rentemiddelingsperiode maximaal één keer mogelijk is en dat Consumenten van die mogelijkheid al een keer gebruik hebben gemaakt. Consumenten vorderen dat de Bank wordt veroordeeld om Consumenten een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling aan te bieden. De Commissie stelt de Bank in het gelijk en wijst de vordering van Consumenten af.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken met bijlagen:

- het door Consumenten (digitaal) ingediende klachtformulier;
- de aanvullende stukken van Consumenten;
- het verweerschrift van de Bank;
- de repliek van Consumenten;
- de aanvullende stukken van Consumenten;
- de dupliek van de Bank.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies. De uitspraak is daardoor bindend.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Na bemiddeling door een niet aan de Bank verbonden adviseur heeft de Bank op 18 maart 2008 aan Consumenten een aflossingsvrije hypothecaire geldlening van € 221.000,- met vermogensopbouw door sparen verstrekt. Hierbij waren partijen een rentevastperiode van tien jaren en een rente van 5,15% per jaar overeengekomen.

2.2 De hypothecaire geldlening bestaat uit drie leningdelen, te weten een aflossingsvrij leningdeel van € 125.190,- zonder vermogensopbouw (hierna: leningdeel 1), een aflossingsvrij leningdeel van € 70.810,- met vermogensopbouw door sparen (hierna: leningdeel 2) en een aflossingsvrij leningdeel van € 25.000,- met vermogensopbouw door sparen (hierna: leningdeel 3).

2.3 Op 15 november 2016 heeft de Bank aan Consumenten een e-mail gestuurd. Hierin staat voor zover relevant:

“(…)

Bedankt voor uw tussentijdse rentewijziging via [naam digitale omgeving van Consumenten bij de Bank].

(…)”

2.4 Op 15 november 2016 heeft de Bank in de digitale omgeving van Consumenten bij de Bank een brief geplaatst. Hierin staat voor zover relevant:

“(…)”

Met deze rentewijziging beëindigt u uw huidige rentecontract en kiest u een nieuwe rentevaste periode. Hiervoor betaalt u een boete en afhandelingskosten. (...)

(…)”

We willen graag dat u goed geïnformeerd uw rente wijzigt:

- (...)
- *U zet uw rente nu vast voor de door u gekozen periode. Wanneer de rente daalt of gelijkblijft, kan het voordelig zijn om te wachten met de rentewijziging.*

- (...)
- (...)

(...)

Leningdeel [nummer leningdeel 1]: boete via renteopslagen

U wijzigt de rente van leningdeel [nummer leningdeel 1] op 01-12-2016. Per rentevaste periode kunt u één keer uw rente wijzigen via rentemiddeling. Voor dit leningdeel kan dat pas weer na 01-12-2026.

(...)

Leningdeel [nummer leningdeel 2]: boete via renteopslagen

U wijzigt de rente van leningdeel [nummer leningdeel 2] op 01-12-2016. Per rentevaste periode kunt u één keer uw rente wijzigen via rentemiddeling. Voor dit leningdeel kan dat pas weer na 01-12-2026.

(...)

Leningdeel [nummer leningdeel 3]: boete via renteopslagen

U wijzigt de rente van leningdeel [nummer leningdeel 3] op 01-12-2016. Per rentevaste periode kunt u één keer uw rente wijzigen via rentemiddeling. Voor dit leningdeel kan dat pas weer na 01-12-2026.

(...)

U ontvangt per post nog een bevestiging van uw wijziging.

(...)”

- 2.5 Op 1 december 2016 is tussen partijen – tussentijds – een nieuwe rentevastperiode van tien jaren op basis van rentemiddeling ingegaan. De rente voor de hypothecaire geldlening bedroeg vanaf dat moment 3,04% per jaar.
- 2.6 Op 12 september 2019 hebben Consumenten bij de Bank een – tussentijdse – rentewijziging op basis van rentemiddeling aangevraagd.

De Bank heeft deze aanvraag afgewezen met het argument dat een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling tijdens een rentemiddelingsperiode maximaal één keer mogelijk is en dat Consumenten al een keer van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering van Consumenten

- 3.1 Consumenten vorderen dat de Bank wordt veroordeeld om Consumenten een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling aan te bieden. Daarnaast vorderen Consumenten dat de Bank wordt veroordeeld om hun een schadevergoeding van € 12.000,- te betalen.

Grondslagen en argumenten daarvoor

- 3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. De Bank heeft Consumenten er nooit over geïnformeerd dat een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling tijdens een rentemiddelingsperiode slechts één keer mogelijk was. Dat staat niet in de bevestiging van de eerste rentemiddeling en niet op de website van de Bank. Indien Consumenten hiervan op de hoogte waren geweest, dan hadden zij – in afwachting van gunstigere rentetarieven – gewacht met het overeenkomen van rentemiddeling.
- 3.3 Doordat Consumenten niet gewacht hebben met het overeenkomen van rentemiddeling, hebben zij niet kunnen profiteren van de lagere rentetarieven van na 2016. Daardoor hebben Consumenten schade geleden. Consumenten hebben deze schade geschat op € 100,- per maand. Over de gehele rentevastperiode van tien jaren is dat € 12.000,-. Consumenten willen voor deze schade gecompenseerd worden door de Bank.

Verweer van de Bank

- 3.4 De Bank heeft de stellingen van Consumenten gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

- 4.1 De klacht van Consumenten draait in de kern om de vraag of de Bank verplicht is Consumenten een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling aan te bieden. De Commissie is van oordeel dat dat niet het geval is. Hieronder zal dat worden toegelicht.

Is de Bank verplicht om Consumenten rentemiddeling aan te bieden omdat zij Consumenten niet goed heeft geïnformeerd?

4.2 Consumenten hebben zich op het standpunt gesteld dat de Bank hen niet heeft geïnformeerd dat een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling tijdens een rentemiddelingsperiode slechts één keer mogelijk was. Om die reden is de Bank volgens Consumenten verplicht om hun alsnog een aanbod voor rentemiddeling te doen. De Commissie volgt Consumenten hierin niet. Tussen partijen is niet in geschil dat zij op 15 november 2016 tussentijds een rentewijziging op basis van rentemiddeling per 1 december 2016 zijn overeengekomen. Verder staat vast dat de Bank op 15 november 2016 in de digitale omgeving van Consumenten bij de Bank een brief heeft geplaatst met een bevestiging van de rentewijziging op basis van rentemiddeling. Ook staat vast dat in deze brief per leningdeel (dat is drie keer) is vermeld dat de rente per rentevastperiode via rentemiddeling één keer gewijzigd kon worden en dat dat pas weer zou kunnen na 1 december 2026. De Commissie beschouwt als vaststaand dat Consumenten kennis hebben genomen van deze brief. Zij hebben de brief immers in het geding gebracht als bijlage bij het klachtformulier. Uit het voorgaande volgt dat de stelling van Consumenten dat de Bank hen niet heeft geïnformeerd dat een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling tijdens een rentemiddelingsperiode slechts één keer mogelijk was, onhoudbaar is. Naar het oordeel van de Commissie heeft de Bank Consumenten duidelijk geïnformeerd dat een volgende rentewijziging op basis van rentemiddeling pas na 1 december 2026 mogelijk zou zijn. Het antwoord op de vraag of de desbetreffende informatie op de website van de Bank heeft gestaan, kan hiermee in het midden blijven.

Is de Bank op andere gronden verplicht om Consumenten rentemiddeling aan te bieden?

4.3 Vervolgens komt de Commissie toe aan de vraag of de Bank op andere gronden verplicht is om Consumenten tussentijds een rentewijziging op basis van rentemiddeling aan te bieden. De Commissie is van oordeel dat dat niet het geval is. De Bank heeft onweersproken gesteld dat rentemiddeling geen onderdeel is van de overeenkomst tussen partijen. Dit houdt in dat de Bank naar eigen inzicht voorwaarden aan rentemiddeling mocht stellen voor zover deze de grenzen van de redelijkheid en billijkheid niet te buiten gaan (artikel 6:248 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek). Hierbij is van belang dat er op het moment van de aanvraag van de rentemiddeling (15 november 2016) geen wettelijke vereisten waren voor rentemiddeling. Uitgangspunt bij de door de Commissie toe te passen beoordeling is dat de Mortgage Credit Directive (hierna: de MCD), die per 14 juli 2016 onder meer in het Burgerlijk Wetboek is geïmplementeerd, ziet op de berekening van de vergoeding bij vervroegde aflossing (boeterente) en niet van toepassing is op rentemiddeling (zie Geschillencommissie Kifid 2017-358). Datzelfde geldt voor de Leidraad 'Vergoeding voor vervroegde aflossing van de hypotheek' van de Autoriteit Financiële Markten, die aan de MCD invulling geeft (zie Geschillencommissie Kifid 2018-320).

Per 1 juli 2019 is de regelgeving gewijzigd, maar de Commissie kan de rentemiddeling van 15 november 2016 daar niet aan toetsen (zie Geschillencommissie Kifid 2019-563).

- 4.4 Ruimte voor toewijzing van de vordering bestaat alleen in het geval de Bank, gelet op alle omstandigheden van het geval, van haar bevoegdheden gebruik zou hebben gemaakt op een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare wijze. Hiervan is naar het oordeel van de Commissie geen sprake. De Bank heeft toegelicht dat het aanbieden van rentemiddeling valt onder haar beleidsvrijheid. Daarnaast heeft de Bank toegelicht dat het logisch is dat rentemiddeling in dezelfde rentevastperiode slechts één keer mogelijk is, omdat anders de in de rentemiddeling verwerkte vergoeding voor vervroegd aflossen teniet zou worden gedaan. Verder blijkt uit de brief van 15 november 2016, hiervoor opgenomen onder 2.4, dat de Bank Consumenten heeft gewaarschuwd dat het voordelig kan zijn om te wachten met de rentewijziging, indien de rente daalt of gelijk blijft.

Is de Bank verplicht schadevergoeding aan Consumenten te betalen?

- 4.5 Nu de Commissie tot het oordeel is gekomen dat de Bank Consumenten goed heeft geïnformeerd en niet verplicht is om Consumenten tussentijds een rentewijziging op basis van rentemiddeling aan te bieden, is er voor schadevergoeding door de Bank geen aanleiding.

Conclusie

- 4.6 De conclusie is dat de Bank niet verplicht is om Consumenten een tussentijdse rentewijziging op basis van rentemiddeling aan te bieden. De Bank is ook niet verplicht om Consumenten een schadevergoeding van € 12.000,- te betalen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.